

**Taxa postală**  
plătite în num.  
No. 224713-929.

**Szerkesztőség és kiadóhivatal:**  
Cluj, Str. Baron L. Pop  
16. Telefon: 9-77. Előfizetési árak:  
Havonta 110, negyedévre 320, fél-  
évre 600, egészévre 1200 lei. Kül-  
földre: Havonta 2, negyedévre 6,  
félévre 12, egészévre 26 dollár. Hir-  
detések díjazásában szerint. Az „UJ  
KELET” az erdélyi és bánát  
szidóság egyetlen napilapja. Cik-  
keink utánnomását csak a for-  
rás megjelölésével engedjük meg.

# UJ KELET

**ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP**

**Bérmertelen leveleket nem fogadunk el. Kémiratok megérkezését és visszaküldését nem vállaljuk.** Főszerkesztő dr. Márton Ernő. Felelős szerkesztő Jámber Ferenc. Bukaresti szerkesztő H. Szegedi Ernő, Str. Matei Mila 8.

**Are 5 lei**

Szombat, 1934 május 26.

5694. ÉV      XVII. ÉVF.  
SZIVAN 12.    114 SZÁM.

Mi történt Averescu keddi audienciáján?

## A miniszterelnök szerint helyén marad a liberális kormány

Diáktüntetés Averescu marsall mellett

Bucuresti-Bukarest, május 25. Kedden délután 3 órakor Averescu marsall audiencián jelent meg az uralkodó előtt. Politikai körökben 24 órán keresztül eredménytelenül találgatták, hogy vajon milyen rendkívüli okok determinálták ezt a szokatlan audienciát egy olyan időpontban, midőn a politikai helyzet viszonylagos nyugalom képét mutatják. Az első pillanatban senki sem tudott választ adni erre a kérdésre, mert a marsall mély hallgatásba burkolódzott és az újságíróknak mindössze annyit volt hajlandó mondani, hogy kihallgatása a hadsereg felszerelésével és felfegyverzésével állott összefüggésben. A marsall ezzel a nyilatkozattal ki akarta domborítani azt, hogy audienciájának mindenekelőtt is katonai jellege volt és ezt az események utólag teljes mértékben igazolták is.

*Külön hírek Averescu kihallgatásáról*

Szerdán este, 24 órára a marsall audienciája után, különös hírek kezdtek lábra kapni a fővárosban. Eszerint a marsall audienciája során igen komoly kérdések kerültek napirendre s olyan komplikációk bekövetkezésére derült világosság, melyek adott esetben magának a kormánynak az egzisztenciáját is vitássá teheti. Ez a fordulat váratlanul, de nem meglepésszerűen érte a politikai közvéleményt. Az utóbbi évek politikai krónikája hozzászólatott ahhoz, hogy megbarátkozzunk a kormányválság gondolatával olyan periódusában is a politikai életnek, mint aminő a mostani. A liberális kormány kolozsvári és kisenevi kiszárlások után éppen arra készült, hogy Csernoviciban a bukovinai tartomány sereglőit tanulmányozza, a pénzügyminiszter az ez évi költségvetést készíti elő, közvetlenül küszöbön áll a parlament rendkívüli szessziójának megnyitása, amelyen sürgős pénzügyi törvények várnak a megszavazásra, miközben a kormány képviselői a külföldi hitelezőkkel folytatnak közelharcot a külföldi tartozások rendezése ügyében.

*Ezerhatszáz tiszt memorán dumája*

Minden logika tehát valószerűtlennek mutatta a kormányválság felmerülésének lehetőségét is. A politikai életünkre kiható különböző tényezők azonban mégis megteremtették ezt a lehetőséget, amint azt a „Facla” ma délután megjelent rendkívüli kiadása jelenti. Averescu marsall keddi délutáni audienciájának memorandumot nyújtott át az uralkodónak, amelyet 1600 törzstiszt irt alá. A magasrangú katonatisztek ebben a memorandumban tiltakoznak azon mód ellen, ahogyan a május 10-i katonai előléptetések történtek. A memorandum a Facla szerint kifejti, hogy sokan kivételes előléptetésben részesültek, másoknak szerzett jogait viszont nem respektálták. Ennek

eredményeképpen Tatarescu miniszterelnök esütörtökön délután megbeszélésre ült össze Uica hadügyminiszterrel és Inculet belügyminiszterrel. Mindeközben Dumitrescu tábornok ügyét tárgyalták le és elhatározták, hogy a belügyminisztérium visszavonja a generálistól a belügyminisztériumi tanácsosi megbízatást, majd a hadügyminisztérium is megteszi a törvényes lépéseket, amelyeket a csendőrség volt főparancsnokának súlyos cselekedetei maga után vonnak. Ezután az előléptetések kérdésével foglalkoztak. Majd a kormány minisztertanácsra ült össze. Az erről kiadott hivatalos kom-

### Tatarescu miniszterelnök királyi kihallgatáson

Politikai körökben nagy izgalommal várták a pénteki napot. Köztudomású volt ugyanis, hogy péntek délután Tatarescu miniszterelnök audienciára hivatalos az uralkodóhoz. Csakugyan pénteken délelőtt 10 órakor Slavescu pénzügyminiszter királyi kihallgatáson jelent meg, majd 11 órakor Tatarescu miniszterelnök, és Uica tábornok hadügyminiszter együttes audiencián jelentek meg az uralkodónál, aki őket ebédre is vendégül látta. Politikai körökben nagy izgalommal néztek az audiencia kimenetelére. A miniszterelnök délután háromnegyed 4 órakor hagyta el a királyi palotát, melynek bejáratánál a sajtó képviselői nagyszámban várakoztak rá. A miniszterelnök az újságírók kérdésére, hogy mi a politikai helyzet, ezt válaszolta:

— A kormány folytatja tevékenységét. *A kormány nem utazik Csernovicba*

Arra a kérdésre, hogy a kormány tagjai programszerűen elutaznak-e pénteken este Csernovicba, a miniszterelnök nemmel válaszolt.

A Bukarestben tartózkodó Maniu Gyula már több megbeszélést folytatott a nemzeti parasztpárt vezető tagjaival. Megérkezett a fővárosba dr. Lupu is, aki Maniuval, Mihalacheval és Madgearuval folytatott megbeszéléseket. Az Adevurul szerint, amennyiben a belpolitikában valamelyes komplikáció nem következne be, úgy Maniu pénteken este visszautazik Kolozsvárra.

*A bukaresti diákság szimpátia tüntetése Averescu marsall mellett*

A politikai helyzet érdekes pikantériája egyébként, hogy a bukaresti diákság szimpátia tüntetést készült el Averescu marsall mellett. A demonstrációt vasárnapra tervezik, amikor is küldöttségileg fogják tiszteletüket a marsall mellett kifejezni.

Bucuresti-Bukarest, május 25. Averescu marsall feleségét súlyos állapotban Turnu-Severinből Bukarestbe hozták és a Gerota szanatóriumba szállították. Ma délelőtt orvosi konzilium volt, amely megállapította, hogy a bélbajban megbetegedett urinó állapota rendkívül komoly.

*A kormány gazdasági bizottságának ülése*

Bucuresti-Bukarest, május 25. Tegnap este 7 órakor összeült az ipar és kereskedelmi minisztériumban a kormány gas-

zdasági bizottsága Tatarescu elnökelete alatt. A miniszterek közül résztvettek az ülésen Grigore Dumitrescu bankkormányzó és Mereuta a CFR vezérigazgatója is. A bizottság a földművelésügyi minisztérium jelentése után elhatározta, hogy a rozs és exportbelföldi rendelet hatálytalantítja, tekintet nélkül arra, hogy van-e szerződés az importáló országgal vagy sem. Mereuta beszámolót tartott az új gabonaszállítási tarifákról, a melyek a kikötőkön át szállított gabonamennyiségekre vonatkoznak. Azt reméli, hogy ezzel Braila és Galac kikötők segítségére lesznek. A bizottság elhatározta, hogy bizonyos módosításokat eszközöl a javaslatain és jövő ülésére tüzte ki a végleges határozathozatalt. A bizottság azután a mócevidéken levő Catatea-hegy felbecsülésének problémájával foglalkozott, az aranytermelés fellendítésével kapcsolatban. A vidék lakosságának valószínűleg hasznára a munkálatok. Hozzászólások után elhatározták, hogy az ipar és kereskedelmi minisztérium a Nemzeti Bank képviselőjével együtt közösen fogják tanulmányozni a kérdést. A gazdasági bizottság este 9 órakor fejezte be ülését.

*Vaida egyelőre nem megy Bukarestbe*

Bucuresti-Bukarest, május 25. A Curentul jelenti, hogy a nemzeti parasztpárt kebelében keletkezett surlódások Maniu fővárosba érkezésével még nem rendeződtek, miután Vaida visszautasította a fővárosba való utazást. Vaida arra hivatkozik, hogy halasztást nem tűrő sürgős ügyei várnak elintézésre Kolozsváron. Annyit azonban sikerült elérnie Mihalachenak, hogy Vaida ígéretet tett 29 vagy 30-i bukaresti látogatásra — írja a lap.

### Május 30-ikára tárgyalásra tüzte a Népszövetség a magyar-jugoszláv határincidenseket

Genf, május 25. A Népszövetség tanácsának május 30-án kezdődő nyolevanadik (rendkívüli) ülészakának ma közzétett napirendje egyelőre a következő három pontot tartalmazza:

1. Bolívia és Paraguay vizsgálata;
2. a saarvidéki népszavazás előkészületi intézkedései;
3. a magyar-szerb határesemények.

VILÁG TÜKRÉ

### Lynch-terror az Unióban

Az amerikai polgár születési bizonyítványából hiányzik a vallásra és nemzetiségre vonatkozó rubrika és csak azt jelölik meg benne, vajjon az illető fehér, vagy fekete.

Ezzel az állam maga göngyölytette föl a négerkérdést. Az északi államokban az ipari proletáriátusnak nagyrésze áll néger munkásokból. Természetesen a legrosszabban fizetett és legjobban elnyomott munkásokból. A néger nép úgy „szabad”, mint a fehér munkás, vagyis szabadon áruba bocsáthatja munkaerejét. Az északi államok négere már épp olyan osztálytudatos mint a fehérbőrű munkás. Ő is a kaptalást, nem a fehéret tekintti ellenségnek, épp úgy, mint ahogy a fehér munkás nem néz ellenséget a négerben. Ez azért van, mert ma már jelentős számban élnek Amerikában fehérbőrű kaptalások, kereskedők, rendőrök és fekete kapitalisták, néger gyárosok és néger nagyiparosok. Az uralkodó osztályharc tehát nem kifejezetten a néger, hanem a munkás ellen irányul, tekintet nélkül a színre.

Innen van az, hogy az északi államokban a lynch sokkal ritkább, mint a déli államokban. Ha Észak-Amerikában lynchre kerül a sor, akkor annak áldozatai egyaránt feketék és fehér munkások. Az alábbi eset egy fehér ember elleni lynchról szól:

Az autómunkások szakszervezetének titkára, George Marchuk mindig azon igyekezett, hogy autómunkások az átlagkereseten felüli béreket kapják. Ezt az embert néhány hónappal ezelőtt elrabolták és meggyilkolták. A nyomozás kiderítette, hogy a tettesek a Ku-Klux-Klan emberei voltak, akiket a Ford-társulat bérelt fel ilyen cselekre. Olyan terror-módszerekkel dolgoznak Amerikában, akárcsak az európai fasiszták az ő országaikkban.

A déli államokban a négerek helyzete egészen más, itt a négerek gyapott ültetvényeken és a cukornádmezőkön vannak elfoglalva. A fehér munkások csak egy töredékét alkotják a mezőgazdasági munkásoknak. Nagy tömegei analfabéták, fizikailag erősek, nagy munkakedvűek van, de mint az állatok, kihasználhatók az amerikai kapitalisták által. A déli államok kapitalistái büszkék arra, hogy ők fizetik a legalaensonabb béreket. Ők rendelkeznek a legolcsóbb emberanyag között és fizetik a legkisebb béreket az Egyesült Államok negyvennyolc országára közül. Újabbban persze felő a generáció, mely már nem talál munyát. Fjatal négerok városról-városra vándorolnak és munkanélküli fehérbőrű sorstársaikk között nagyobb immár a barátság.

Mindazonáltal nagy négerretek állanak még munkában. A néger állandóan el van adósodva a gazdájánál, aki ennek következtében valóságos rab szolgája az ültetvényesnek.

A kapitalistának érdeke, hogy a fehér és fekete munkás ellenséges viszonyban legyen egymással. Mindazonáltal a fehér munkás ritkán ragadhatja el magát arra, hogy feketebőrű sorstársa ellen lynch-ítéletet hajtszon végre. Nagy ritkaság volt a közelmúltban, hogy egyes államokban, mint Alabamában néhány munkás mégis gyilkosságra vetemedett négerok ellen. A fehér proletárok tömegei nem vesznek részt a lynch ítéletekben, de nem is akadályozzák meg azokat. A kölcsönös nyomor a fehérek egy csoportjában ro-

**kek**

tlom átvétele fele. lott kifejezést, hogy étegei megértették a s lelkesedéssel fogad. A miniszterelnök azt itta kifejezésre az új a lapok támogatásák és munkájában.

Kosta Bartoloff Bul. te hoszas királyi au- adta a külügyminisz- ormányban. Egyidejű- el a hadsereg törzs- ebből beálló nyug- a vezérkar átszervezé- szemben cáfolatot ed.

**olytatja had- eleteit**

A. Ibn Saud kételked- emeni ímám teljesíteni at és utasította fiait, k meg újra az ellen- emeni területek kül- zövető muzulmánok t, hogy teljesítse Ibn

**k a gyilkos k tárgyalását**

st, május 24. A három tanuló, Rascanu, Di- ügyének tárgyalását, e tüzött ki a törvény. elhalasztják, miután a elmeorvosi vizsga-

**árt központi ának ülése**

st, május 24. Tegnap sidó Párt központi bi- hallkozott a zsidó lakos zével. Az összes fel- knak adtak kifejezést tásokkal kapcsolatban helyzet miatt és hang- tékezések fogantosi- égét.

**ekünk!**

st, május 24. Er- 600 adóvégrehajtót mitán eddig az adó on gyengék voltak, stást végző jegyzők 20 altak be, mint bizo-

**ött a külföldi aló tárgyalások**

st, május 24. Ab- ylről nyert értesüle- ldi hitelezőkkel foly- közvetlen befejezés rítők este írják alá lletétkben a régeb- yalásokkal, amelyek zetési terminusának kedtek, több, mint akaritást sikerült ke- dőre. Két napon be- egegyezést a román nosokkal is.

**ogy képehez kerat legyen, agot orcsón**

**el vehet!**  
[v. Kossuth L. u.]  
epialitás!

nyv. és lapkiadó Al- da Baroa L. Pop 16- a: 9-77.

**urat**

konszenzet is érez a négerekhez. A vállalkozók ezeket a fehér munkásokat megbélyegzik és sok esetben kizárják őket a munkából. White trash (fehér szemét) a guynévü.

A négerek ligája összeállította a lynchstatistikát. Eszerint 1889-től 1932-ig 3445 ilyen barbár eset történt a déli államokban. Ez a szám azonban nem kimerítő és nem megbízható. Tudjuk, hogy százával cipelik el a négereket ismeretlen helyekre, ahol fölakasztják őket, anélkül, hogy a bűnösök megtérülésben részesüljenek és anélkül, hogy a bűnösökön kívül valaki tudomást szerezne az eltűntek hollétéről. 1932-ben 37 áldozata volt a lynchnek, 1933-ban 50 lynch eset fordult elő. A jelentésből kiderült, hogy az utóbbi időkben nagy tömegek már nem vesznek részt az efféle „népítéletben”, hanem csak korlátozott számú bandák „dolgoznak”. Negyvenegy eset közül, amiket kiderítettek, öt fehér volt. A vértelenséget egészen fiatal fiúk is végrehajtották, mint aggasztánokon. A rendőrség tizennégy esetben részt vett a lynchben. Egyetlen esetben sem emeltek vádat a gyilkosok ellen. A gyilkosság módszerei: agyonütés, karóbahuzás, akasztás, autohoz kötés és leszurás.

Az 1933. évi lynch-statistikából vesszük az újabb adatokat.

Január harmadikán a Tennessee államban levő Memphisben leszárták Harry Ross néget, akire ráfogták, hogy egy fehérbőrű leányon erőszakot követett el.

Február másodikán Azcoek városában R. Richardson néget, mert egy fehér nőnek tisztességtelen ajánlatot tett, a rendőrfőnök autójához kötötték és addig hurcolták, amíg meghalt.

Ringgold városában Nelson Nasch néget egy csoport megtámadta és lámpa vasra feszítette. A nyomozás a vértelenséget nem tudta megállapítani.

Missouri államban április 16-án Reuban Micon lett áldozata a lynchnek. Az eset Louisvilében játszódtott le. A néger összekülönbözött a fehérbőrűvel és a veszedéges hevében szeméretlenül vetette ennek a bűnét. Megmondotta, hogy öreg feleségével kitartatja magát. A néget ezért letartóztatták. A lynch-bírák azonban kicsepelelték a fogházból és nyílt utcán készsúrással megölték.

Május 12-én Warrentownban John Williams egy dzsont lopott. Néhány késszurást kapott és bemenekült egy orvos várószobájába. Innen kicsepelelték és az ucca közepén valóssággal darabokra tépték.

Panama Cityben Paul Orthey a rendőrfőnököt feljelentéssel fenyegette meg, mert fivérért ártatlanul letartóztatták. A rendőrfőnök felbujtatott embereivel megölette.

Missouri állam Minter City városában Richard Roscoe néger papot autójához kötve ölték meg, mert a város fehér társadalmát élesen kritizálta egyik beszédeiben.

**butorait**

tőlünk vásárolja, 3 előnye van:

1. Minőségben elsőrendűt kap!
2. Otthona izléses lesz!
3. Kézipénzért nagyon olcsón és hitelbe is kedvező feltételek mellett vásárolhat!

**SZEKELY és RETI**  
Butorgyár R. T.  
Fárgu-Mures, Bucuresti, Brasov.

**Select Muzgó IRENE DUNNE Select Muzgó**  
Mélyen megindító filmje:  
**AZ URINŐ**  
A többi szerepekben: LIONEL ATWILL és PHILIPS HOLMES.

## Május 10-ike Jeruzsálemben

Jeruzsálem, május 10.

Jeruzsálem legmonumentálisabb épületei a J. M. C. A. és szemben a Ring David Hotel. Magaslaton emelkedik mindkettő és komoly méltósággal néz le a közvetlen alatta zajló „merkáz miszchárira”, a régi kereskedelmi központra. Fel a hegyen tovább villasorokat találunk és egy új városrészt, Talbiébe érünk. Keresztény, arab negyed ez. Verandával, kerttel övezett, takaros egyemeletes házak sorakoznak egymás mellé, itt-ott üres telkek. épülőfélben levő házak bontják meg a rendet. Színes keleti ornamentek láthatók a házakon, lényeges a különbség ezek és Rechavir zsidó negyedének modern síma épületei között. Itt az arab ízítés érvényesül maradék nélkül, arabok a munkások is, akiket a faállványokom dolgoztak ki. Ut is készült. Arab melódiák panaszos dallama végül a kötörös tompa zarájába. Piros pipacsok tömegei kandikálnak elő, mint régi mezők ismerőseink, amint a köveket jobbra-balra gördítik.

Kőfal, fehér vasrácskerítéssel hatalmas domborura faragott kőcsockákból a véső rózsaszínbarán árnyalatot csiszolt el, amely mintegy óriás keretbe foglalja a négyzetű fekete táblát: „Consulatul general al Romaniei”. A felirat alatt nyílt mutatja a felmenő utat. Tetején a hegynek, euklipsisok, püheák, ciprus és olajfák között emelkedik a konzulátus épülete. Impozáns frontján a román címerrel. Külső pompájával, bejáratával, a körülövező parkok és hatalmas előcsarnokaival palotának és beillik. A kilátás, egy tekintettel, a völgyben elterülő várost, Jeruzsálem panorámáját adja. Kékes, nyílegyenes vonalban ideleltáznak jobboldaláról Transzjordánia hegyei. A Nébo és Színaj hegyek.

A villanegyed máskor nyugodt esend-jét ma szokatlan forgalom bolygatja meg. Egész sereg különböző nemzetű zászlós autó vonul a román konzulátus elé, sorakoznak a diplomataék és meghívott előkelőségek.

Május 10-ét, a román nemzetű ünnepet méltatja ma a román állam képviselője Jeruzsálemben. Külöznünk is beillik és valamit halk, fojtott, el nem zenghető harmóniának is, ahogyan ebben a kis országban minden-minden összefér.

Elfelejtjük egy pillanatra, hogy odaát kisebbségi kérdés, antiszemizmusz és létezik. A jeruzsálemi május 10-én Meir, Palesztina szefárd főbírja az első vendég. A Olonista Világszervezet a politikai osztály vezetője, Shertok képviselő. A Vaad Leumi nevében, amely Palesztina minden zsidójának belső, összefogó szerve. Ben Zwi, ismert munkásvezér jelenik meg. Itt van Kaszpril, Litvánia konzulja, aki a szomszédos zsidó negyed, Talpioth roshavoadja, irányítója. Mind megannyi állam az államban Jeruzsálemnek ez a sok új városrésze. Feltűnik egy fekete fiatalember, első pillanatban arabnak vélem. Kimondottan keleti típus. Valahol láttam már. A telavivi Messe román paviljonjának megnyitóján. Schlusch párizsi mérnök, spanyol zsidó, akinek származása Romániába vezet vissza. Bátyja a palesztinai bolgár konzul, aki szintén jelen van, ő maga a palesztinai román kereskedelmi kamara vezetője Tel-Avivban. Magas, fekete szakállas férfi lép be, a cseh konzult jelentik. A főkörmányzó titkárával képviselteti magát, akinek minőségese nálunk az államtitkári ranggal egyenlő. Egy sötétbőrű frakkos ur, az abessziniai konzul, aztán az olasz, francia, egyiptomi, holland, dán, svéd, török, amerikai konzulok, arab és angol előkelőségek képezik a keretet a május 10-ji ünnepi fogadtatásnak. A zsidó hivatalosság képviselői és a konzulok, feleségeikkel jelennek meg. Párizsi elegancia finom lehelletét éreznék a termekben, amelyből exotikusan emelkedik ki Madame Beza, a konzul feleségének törékeny, karcsu alakja. Román nemzeti viseletben van, amely festően szép. Kezessen simul rá az aranyhímzéses katinca és fekete varrottas ing. Az itt szokatlanul magassarku aranytopánjának kopogása belevész a rengeteg perzsa- és román stílusú szőnyegbe. Mert a román nemzeti munka, a román festőművészet itt alaposan képviselve van. Legalább százat kitesz a je-

lenlevők száma, akiket fáradhatatlan szívélyességgel fogad a hozzáértésről tanuskodó háziasszony.

A konzul e pillanatban a főbírót fogadja. Fesztelen francia társalgás folyik közöttük. Csak a konzulátus spanyol zsidó kisasszonyával vált néhány héber szót a főbírót. A turbászterű két fejvétel, fekete selyem bő tógája a hagyományos illával bélelve, első pillanatban azt hitette velem, hogy valamely más vallás pat. riárkaja. Arcán a jószágos nyugalom sem árulja el a zsidó üldözöttség átöröklött nyomait. Pedig az inkvizitorok országából való.

Az előcsarnokban a hosszú kardos kavaszok irányítanak és már itt kezdődik a szalonok divatos nyelve, a francia. Hatalmas hall következik, ahonnan a vicekonzul, Botez és neje káulauzolja tovább a vendégeket. Pezsgőtől fagyaltig, kaviártól a legkülönbözőbb raffinált édességek, mindenre sor kerül. Az egyik hallban zongora. A mi nagy Ussischkinünk családja

**EG-FOLD** a különbség az egyszerű és a technika legújabb vívmányával Clujon

**CZINK-nél** tisztított, festett ruhák között!

## Japán minimálisra akarja csökkenteni a népszövetségi befolyást Kinában

Meg akarja akadályozni a kínai mezőgazdaság átszervezését

enf, május 25. A nemzetközi politikában szerepet játszó körökben úgy hírlik, hogy Japán a Népszövetség Kinában egyre növekedő befolyásával elégedetlenkedve már közelebről intézkedésekre készül, amelyek azt a célt szolgálják, hogy Kinában a népszövetségi befolyás újra a minimálisra csökkenjen. Mint ismeretes, komoly lépések

történtek abban az irányban, hogy nemzetközi összefogással nagyszabású közmunkák finanszírozásának s hogy megkezdhető legyen a kínai mezőgazdaság megfelelő átszervezése. Japán ezt a tervet kívánja most megghusítani az igénybeveendő eszközökről egyelőre csak kombinációk vannak forgalomban.

## Az erdélyi cionista ifjuság az aradi konferencián

Az EKIT konferenciális programja

Cluj-Kolozsvár, május 25. A Kolozsváron megalakult Erdélyi Ifjusági Központi Tanács, röviden EKIT, legutóbbi ülésén behatóan foglalkozott az Aradon összeülő 13. erdélyrészi cionista konferencia kérdéseivel és feladataival. A tárgyalások során az EKIT-be tömörült ifjusági szervezetek egységes álláspontra jutottak a konferencia napirendjére tűzött általános és főleg ifjusági kérdésekben.

ra vonatkozólag.

Megállapítható, hogy az ifjusági szervezetek, az ideológiai eltérések ellenére is könnyen megtalálják a megegyezés útját és az ellentétek amikről ma oly sokat beszélnek, nem az ifjusági csoportokra hanem azokon kívül álló tényezőkre vezethetők vissza.

Az EKIT kidolgozott programmal indul a konferenciára és többek között feladatának tekinti annak a dilettantizmusnak a kiküszöbölését, mely az erdélyi cionista közéletben uralkodik az ifjusági problémákkal szemben.

**Az Athenaeum 60 lejes regényeinek legújabb kötete:** Priestley: „A nap hőse”. A háboru utáni angol irodalom legnépszerűbb írója a szerző s legmulatságosabb, legelevenebb, legmaibb alkotása ez a regény, a botcsinálta hős és a szépségkirálynő regénye. Sikere lesz, kell hogy sikere legyen! Kapható az Új Kelet könyvosztályában az összeg és portóköltség (10 lej) előzetes beküldése mellett utánvétellel.

## Techirghiol, Plaja, Eforia, Grand és Neptun szállodáinak igazgatósága

értesíti tisztelt közönségét, hogy a nyári szezon 1934. június 15-én kezdődik. Szobák fenntartása ügyében már lehet intézkedni a Soc. An. pentru Exploatarea de Stațiuni Balneare si Climatice Társaságnál Bucuresti, Str. Episcopiei No 2. Telefon 357 13.

Dumitrescu

Ao no pa

Bucuresti-B

izben ismert

bornok, a cse

kának ismer

ügyét. A buk

hatalmas oikl

esendörparan

dagodásának

dóan újabb é

nyilvánosságr

nak titokzatos

A bukarest

Dumitrescu

megyében, De

malma volt é

gyonát. Illet

ővé, mert Du

Romanesti” b

tartozott és e

eljene. Egyszerre a

varázsszóra a

### Dumitrescu tábornok, a „pénzügyi zseni“

## A csendőrség volt parancsnokának negyvenmillió panamája

Csendőrökkel és kényszermunkára vitt paraszttal építette fel a „Dorobantu Farm“-ot, amelynek berendezése pártatlan a maga nemében. Még mindig rejtély, honnan szerezte a teljesen eladósodott katonatiszt két év alatt óriási vagyonát

Bucaresti-Bukarest, május 25. Több ízben ismertettük már Dumitrescu tábornok, a csendőrség volt főparancsnokának ismeretes vagyoneellenőrzési ügyét. A bukaresti sajtó napnap után hatalmas cikkekben foglalkozik a volt csendőrpáncsnok érthetetlen meggzagodásának körülményeivel és állandóan újabb érdekes részleteket hoz nyilvánosságra a tábornok vagyonának titokzatos eredetéről.

A bukaresti lapok szerint 1930-ban Dumitrescu tábornoknak Konstanca megyében, Dorobantu községben egy malma volt és ez képezte minden vagyonát. Elletve már ez sem volt az ővé, mert Dumitrescu a „Banca Tarii Romanesti“ bankháznak 2.025.000 lejjele tartozott és ezért a bank csődöt kért ellene.

Egyszerre azonban minden, mintegy varázsszóra megváltozott...

*A csendőrök felépítik a csoda-farmot*

Dumitrescut ugyanis 1930-ban kinevezték a csendőrség főparancsnokává és a konstancai hadkiegészítő parancsnokság volt vezetője részére ekkor megkezdődött a „hét kövér esztendő“. Dorobantu községben máról-holnapra olyan forgalom keletkezett, amilyent a község lakói addig még nem láttak.

Csendőrszakszok érkeztek a faluba és gyors tempóban megindult a munka. Először a község legjobb részében, a hepehupás területet rendbehozták, majd pedig megindultak az építőanyagokkal zsufolt vagonok az elhagyatott község felé. Az építőanyagokat természetesen katonai fuvarlevelekkel szállították.

A „Dorobantu Farmon“ pedig megkezdődött az építkezés. A csendőrség és a katonaság azonban kevésnek bizonyult és ezért a környékbeli falvakban a csendőri kirendeltségek parancsnokai nyilván felsőbb utasításra, kötelezték a lakosokat, hogy a „Dorobantu Farm“ építkezésénél segídkezzenek. Ez a kényszermunka főként abból állott, hogy a parasztko kocsijaikkal a Carol I. nevű szomszédos község állomásáról a Dorobantu községben épülő farmhoz fuvarozták az építkezési anyagot. A munka persze lázasan folyt éjjel-nappal dolgoztak a csendőresapartok és a környékbeli lakosok és így még ugyanabban az évben felépült az úgynevezett „Mama Gica“ villa, amely pazar kényelemmel van berendezve. A kastélynak és beálló épület építésénél Manolescu István kapitány felügyelte alatt állandóan 350 csendőr dolgozott. Ugyancsak ebben az évben készült el a villa gyönyörű parkja is, amely az exotikus virágok paradicsoma.

*Dumitrescu tábornok színházat épített magának*

A következő évben Dumitrescu tábornok valósággal alkotó zsenivé fejlődött ki. Az 1932-ben történt építkezésből csak egynéhány érdekesebbet említnünk meg. Itt például emeltek egy hatalmas istállót fajtáhenek elhelyezésére, egy másik istállót pedig lovak részére 30 férőhellyel. Építettek egy juhakolt 500 állat részére, egy épületet a pásztoroknak, csináltak továbbá teniszpályát, amelynek elkészítéséhez a parasztko mintegy 300 kocsi homokot és egyéb anyagot fuvaroztak. A kocsikat erre a célra egyszerűen rekvirálták. Készítettek még külön parkot, kivárólag ritka növények és exotikus virágok részére. Ugyancsak 1932-ben 500 juhot, 25 tehenet, 10 ökröt, 24 lo-

vat (ezeket később kicserélték a legjobb csendőrlovakkal), 70 esertést és ezer darab különböző fajbaromfit szállítottak a farmra, nem beszélve a rengeteg építőanyagról, mezőgazdasági és áramfejlesztő gépekről, drága butorokról, szőnyegekről és egyéb értékes holmiktól.

A következő évben, tehát 1933-ban a farm állandóan növekszik, a különböző díszes épületek valósággal a földből nőnek ki. Mindenekelőtt is egy kaszinó épült fel, amelyet a legnagyobb pompával rendeztek be.

A kaszinóban többek között színház is van, amelynek színpadán egyszerre 100 ember fér el. A kaszinót pompás villa követi, amelynek a „Vila Puiu“ nevet adták. A villát és a kaszinót folyosó köti össze. Emellett az épület mellett egy másik villa is épült, amely szintén össze van kötve a kaszinóval. Külön házat építettek a konyhának, ugyancsak külön házban van elhelyezve a farm tejgazdasága is. A farmon ezenkívül több épület készült különböző műhelyeknek.

Berendeztek szanatóriumot tojós tyúk részére. Külön épületet kaptak a villamosművek, hol a legújabb típusú áramfejlesztő gépek dolgoznak. A vízszolgáltatást egy 27 méter magas víztornyból végzik. A farm minden helyiségben vízvezeték van. Másik érdekessége még a farmnak a modern jéggyár.

*1930-ban fizetésképtelen — 1933-ban 40 milliót ér a birtok*

Az épületeknek és a berendezésnek ez persze csak egy része és fogalmat alkothatunk magunknak arról, hogy milyen lehet ez a minta farm, ha számításba vesszük, hogy költségek, ter-

mészetesen csak az építkezési anyag és a berendezés, 40 millió lejt tesznek ki.

Dumitrescu tábornoknak volt még egy vágya. Régen szerette volna, ha saját szőlővel is rendelkezik. Ennél persze akkor mi sem volt könnyebb. Mivel a csendőrök a szőlő előteremtésére kevesen voltak, a tábornok ártírt a csernavodai granicsár ezredhez, hogy küldjenek neki 500 katonát civilbe öltözve, akikre a „mezőgazdasági munkák“ elvégzésénél van szüksége. Az ötszáz granicsár meg is érkezett a farmra és megkezdődött a munka. Májustól az év végéig dolgoztak a földet 80 centiméter mélyre felásták és nyolc hónap alatt elkészült a szőlő is. Közben több katonára megszökött a munkától, mert mint később mondták, olyan szigorúan bántak velük és annyit dolgoztattak őket, hogy inkább a büntetést vállalták, mint a további szenvedést. Ezeket a megszökött granicsárokat az ország legtávolabbi részeibe osztották be.

A bukaresti sajtó ezek után pedig felteszi a kérdést Dumitrescu tábornoknak: „Hogyan lehetséges, hogy az építkezésekre 40 millió lejt költött el, amikor 1930-ban még fizetésképtelen volt?..

### „Egy gyenge pillanat“

Fősz.: Joan Crawford vetélytársnője CAROLE LOMBARD. A szélem és elegancia filmremeke.

Vasárnap délelőtt nagy Matiné

Szombat, vasárnap a ROYAL Mozgóban

## Az angliai nagy repülőgépgyárak éjjeli-nappali üzemre tértek át

Mindenünne óriási megrendeléseket kapnak a halálüzemek

Párizs, május 25. A Paris Soir rámutat arra, hogy az angliai nagy repülőgépgyárak napok óta éjjel-nappali üzemre tértek át. Rendeléseik 90 százaléka a katonai repülés fejlesztését szolgálja. Angliai rendeléseken kívül rövidesen szállítaniok kell hadirepülő gépeket Lengyelországnak, Kolumbia-nak, Svájenak, Dániának, a délafrikai uniónak, Portugáliának, Indiának,

Perzsiának. Egyidejű jelentős szerint György király a sanringhami kastély közelében lévő katonai repülőterem megtekinette a légi flotta 14 különféle típusu új harc repülőgépet. A gépek megtekintése után a pilóták a levegőbe emelkedtek s gyakorlatokat mutattak be, amelyeket az uralkodó végignézett.

## Kivult és elmérgesedett a hare Maniu és Vaida hivei között

A Dimineata fellüő cikke

Bucaresti-Bukarest, május 25. (Az Uj Kelet tud.) Alkalmunk volt leszámolni egyik legutóbbi számunkban arról, hogy a nemzeti parasztpárton belül forrongó ellentétek ismét kiöbbanással fenyegetnek. Egy adott pillanatban úgy látszott, hogy ezek az ellentétek elsimíthatók és hogy Mihalachenek sikerült megteremteni a békét Maniu Gyula és Vaida Sándor között. Az események alakulása azonban rácafoltt ezekre az optimista várakozásokra. Kiderült, hogy a konfliktus sokkal élesebb, a szakadékok, melyek a két erdélyi vezér és hivei közé ásódtak, sokkal mélyebbek, semmint hogy egykönnyen áthidalhatók lettek volna.

Ma az a helyzet, hogy ismét teljes forrongásban van az erdélyi nemzeti parasztpárti tábor. Vaida Sándor nyilatkozata — amelyet ugyancsak ismertettünk — elkeseredett tónusával, polemikus élével érdekes kifejezése volt annak a lelkiállapotnak, amely ma a szembenálló felek körében uralkodik. Vaida azt kérte, hogy akik nincsenek a mai helyzettel megelégedve, zárják ki önmagukat a pártból, vagy pedig a párt fogja kizárni őket. Erre a nyilatkozatra válaszképpen jelent meg a Dimineata mai számában egy nyilvánvalóan a másik oldal mellett állástfoglaló cikk, amely letompítani igyekszik Vaida kijelentéseinek értékét. „Egy bátor front csak addig tudja helyét tartani — írja a Dimineata — amíg nem kerül szembe egy még bátrabbal. A maniuistákkal szemben használt metódusok nem azt bi-

zonyítják, hogy Maniu hivei nem léteznek Erdélyben, hanem ellenkezőleg, hogy egyesek brüszkírozni igyekeznek egy országgrésznek a badacsony elvekben kikristályosodott öntudatát. Ha Maniut egyesek szubverzívnek állítják be, ez a mellett tanuskodik, hogy Maniu erkölcsi ereje reális, komoly veszedelmet jelent azok számára, akik ma az ő ellenfelének adják ki magukat.

Vaida nyilatkozatát teljes nyugalommal fogadták a Maniupárt oldalán. Senki nem veszi fel a kesztyűt, hogy válaszoljon. Aki ismeri Maniut, tudja, hogy ő nem az az ember, aki ilyen körülmények között vitába szállna valakivel. Hívei visszafojtják elkeseredésüket és továbbra is távortartják magukat a párt vezetőpozíciótól. Végeredményben azonban mégis az a helyzet, hogy Erdély Maniuban hisz, akinek felfogását teljes mértékben verifikálták az utóbbi idők eseményei és ezt a hitet megdönteni, olyasmí volna, mintha valaki például a szfinxekt akarná lerombolni azáltal, hogy szódavízzel öntözi le azokat.

Ezeket mondja körülbelül a Dimineata cikke. Kétségtelen tény, hogy a kedélyek ismét fel vannak kavarva és olyan atmoszféra uralkodik a nemzeti parasztpárt erdélyi körében, mely nem sok jót ígér a jövő együttműködéséit illetően. A mai ellentétek még sok komoly konfliktus és meglepő politikai fordulat kiöbbanásához fognak minden kétséget kizáróan vezetni.

## A palesztinai zsidó nemzetgyűlés proklamálta a 7 órás tiltakozó sztrájkot a kormány bevándorlási politikája ellen

Jeruzsálem, május 25. Megírta az Uj Kelet, hogy Jeruzsálemben kezdetét vette az Assefath Haniweharim, a zsidó nemzetgyűlés ülészaka. Már az első tárgyalásokon rendkívül éleshangon támadták a Jisuv vezetői a palesztina kormány szűkkeblű bevándorlási politikáját. A nemzetgyűlés tanácskozásainak második napján a bevándorlás korlátozása és a zsidó üzemekben való zsidó munka védelmének a kormányrészről történt megakadályozása ellen félnapos tiltakozó sztrájkot proklamált az egész Jisuvban. A sztrájk szerda délben vette kezdetét és este 7 óráig tartott. A zsidó centrumokban ezalatt szünetelt minden forgalom, az üzletek, a műhelyek s a gyárak mind zárva voltak. A sztrájkot az egész ország zsidósága magáévá tette és csak Moseh Schmilanski, a zsidó ültetvényesek szövetségének elnöke foglalt állást a proklamálás ellen a nemzetgyűlésen.

A nemzetgyűlés foytatólagos ülésén 100 ezer fontban állapította meg a Vaad Leumi költségvetését. Ebből 37 ezer fontot nevelésre, 60 ezer fontot pedig az egészségügyi intézményekre fordítanak.

Newyork, május 25. Morris Rothenberg, az amerikai cionista szervezet elnöke a következő táviratot intézte Mosse Schmilanskyhoz a palesztinai zsidó ültetvényesek elnökéhez:

„Az Egyesült Államok zsidóságát alarmirozzák s mely aggodalommal töltik el azok a súlyos következmények, amelyek a zsidó munka kérdése körül folynak Palesztinában. Önhöz, mint a zsidó ültetvényesek elnökéhez és társához sürgös felhívással kell fordulnom, hassanak oda minden erejükkel, hogy megegyezésre jussanak a zsidó munkaerők alkalmaztatása kérdésében és ezen az uton járuljanak hozzá ahhoz, hogy a kormány kedvezőtlen bevándorlási politikája megváltozzék.“

## TOLEDO

SZABÓ IMRE legújabb regénye.

A spanyol zsidók visszatelepítése. — Egy zsidó torádor hősi élete és halála. — Toledo, a spanyol zsidóság fellegvára. Falandorregény, a könyvtárc szennzációja Jubileumi kiadás. Ára: 100 lej. Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztálya utján. Vidéki képviselők kerestetnek.

### Neptun

15-én kezdődik. centru Exploatarea Episcopiei No 2.



# A kolozsvári egyetem diákjainak alig 10 százaléka fejezi be tanulmányait

4469 diák hallgatott az elmúlt évben a kolozsvári egyetemen. 10 százalék a zsidó diákok arányszáma

Cluj-Kolozsvár, május 25. A kolozsvári Regele Ferdinand Tudományegyetem most tette közzé jelentését az elmúlt tanévben kifejtett működéséről. A 370 nyomtatott oldalra terjedő jelentés részletes számlát nyújt az 1932-1933. tanév eseményeiről és igen értékes statisztikai adatokkal szolgál a diákoknak az egyes fakultásokon való eloszlását, valamint nemzetiségi tagozódását illetően. Különösen a nemzetiségi statisztika adatai szolgálnak a közvélemény számára tanulságul adataival. Ismételtetn bizonyítást nyert hogy mennyire hamis és minden ténybeli alapot nélkülöző az a legenda, amelyet a zsidó diákoknak a romániai egyetemeken való túltengéséről terjesztnek esztendőök óta a szélsőségesek.

Az egyetem által közölt hivatalos kimutatás szerint 1932-33-as tanévben 4469 diák és diáklány iratkozott be a kolozsvári egyetemre szemben az előző évben beiratkozott 4124 diákkal. Egyetlen év alatt tehát 345 hallgatóval szaporodott a kolozsvári egyetem diákjainak száma, ami semmire sem mondható öröndetes jelenségnek. Ez a szaporulat ugyanis azt jelenti, hogy sem a baccalaureatusi vizsgák megszigorítása, sem az egyre növekvő intellektuális nyomor nem képesek megakadályozni a szellemi proletárok táborának további növekedését.

Nemzetiségüket illetően a kolozsvári egyetemen tanuló diákok a következőképpen oszlottak meg: 2722 román (60 százalék), 922 magyar (20 százalék), 477 zsidó (10 százalék), 345 szász (7 százalék), 112 orosz (2 százalék). Ezenkívül be volt iratkozva az egyetemre 6 cseh, 2 francia, 2 bolgár, 2 görög, 2 török, 4 örmény, 1 olasz és 1 ukrán. A zsidó hallgatók ennélfogva alig 10 százalékát képezik a kolozsvári egyetem diákság összességének, ami jóval távol marad a legendákban foglalt arányoktól és nem sokkal múlja felül azt a numerusz klauzuzst, melynek a zsidó diákokkal szemben való bevezetését a szélsőségesek oly kitarotán követelik. Meglepő a magyar diákok arányszámának folytonos emelkedése.

Nem érdektelen megemlíteni, hogy 4469 beiratkozott diák közül 1027 tartozott a gyöngébbik nemhez, vagyis a kolozsvári egyetemen 23 százalékot képviselnek a diáklányok. Ez az arány lényegesen nagyobb, mint a külföldi egyetemeken, ahol a női hallgatók száma rendszerint nem haladja meg a 10-12 százalékot.

A zsidó diákoknak az egyetemen való érvényesülését illetően még jellemzőbb képet fest az a statisztika, amely az elmúlt tanévben végzett növendékekről szól. Eszerint 1932-33. év folyamán 223 diákot promováltak doktorrá mégpedig 129-et jogi, 84-et orvos doktorra. 9 diák a tudományi fakultás doktora lett, 1 hallgató pedig a dr. philosophiae címet nyerte el. Nemzetiségük szerint a promováltak a következőképpen oszlottak meg: 164 román, 33 magyar, 11 szász, 11 zsidó, 2 orosz, 1 cseh, 1 szerb. A dr.-ra promovált diákoknak tehát 73,5 százaléka került ki a többségi nemzet soraiból, míg a zsidó diákok, akik a hallgatók 10 százalékát képezik, mindössze 4,9 százalékkal vannak a doktoralók soraiban képviselve. Ugyancsak az elmúlt tanév folyamán a jogi gyógyszerészek is tudományos filozófiai karon diplomát (licenát) nyert 224 hallgató, mégpedig 8 jogi, 34 gyógyszerészeti, 95 filozófiai és 87 a tudományi karon. Ezek nemzetiségileg a következőképpen oszlottak meg: 165 román, 30 magyar, 10 szász, 16 zsidó, 1 cseh, 1 örmény és 1 orosz, így tehát a végzett zsidó hallgatók 7 százalékot képeznek. Összesen 447 diák végezte el tanulmányait az elmúlt tanév során, pontosan 10 százaléka, ugyanabban az évben beiratkozott diákoknak és pontosan ugyanannyi, ahány zsidó hallgatója volt az elmúlt tanévben az egyetemnek. Ez a szám azt is dokumentálja, hogy az egyetemre beiratkozottaknak csak egy csekély hányada jut el a diplomáig. A többség elhallózik és élesapát alkotja a deklaráltaknak, akik a vezető szerepet játsszák a szélsőséges mozgalmakban.

Az egyes fakultások szerint az elmúlt évben a következő volt a diákok megoszlása: Jog 1813, medicina 984, gyógyszerészet 387, filozófia 710, tudományi kar 575.

Az év folyamán 43 diák és 23 diáklány élvezett teljes ösztöndíjat. Az Avram Iancu diákolthoson 31, a Victor Babes 10 és a diáklány otthon 6 ösztöndíjat látott el. Ezenkívül a szegény diákok felszeregelésére 392.797 lejít folyósított és 147.960 lejít osztott szét pénzbeli segélyek címén a szegényebb sorsu hallgatók között. Két, a tanári kar által kiválasztott diák 8-8000 frankos ösztöndíjat külföldön folytatta tanulmányait. A 3 diákolthosban összesen 518 diák kapott elhelyezést. Ezek közül 128-an a Babes, 210-en a Petőfi uccai Avram Iancu otthonba laktak, 180 diáklány talált otthonra a Monostori uton levő Leány otthonban. Az elmúlt tanév folyamán az egyetem 59.143.995 lejít folyósított személyi, 6.163.185 lejít dologi kiadásokra.

## Japan repülőgépek orosz városokat bombáztak?

Allítólag ezer orosz megölték a bombák

Párizs, május 25. Az Echo de Paris londoni tudósítója amerikai forrásból azt a hírt kapta, hogy japán hadirepülőgépek váratlanul megjelentek szovjetország terület fölött és több helysére bombákat dobtak le és ezek a bombák rettenetes pusztítást végeztek. Allítólag több, mint ezer orosz embert megölték a robbanások. Egy más amerikai jelentés szerint Chabarovszkban az orosz csőesélék megtámadta a japán főkonzulátust. A párizsi lap ezeket a híreket fenntartással közli, mert megerősítést nem sikerült szereznie.

## Forradalmi jelleget öltöttek Amerikában a sztrájkmozgalmak

Toledóban véres összeütközés volt a milícia és a munkások között

Newyork, május 25. Amerikában, mint az Új Kelet jelentette, a zavargások olyan veszedelmes méreteket öltöttek a mindjobban terjedő sztrájkok miatt, hogy két helyen szövetségi csapatteket kellett mozgósítani a rendőrség támogatására.

Az Ohio állambeli Toledóban az Electric Autolite társaság gyártelepét, ahol a sztrájkoló helyett messze vidékről hozott új munkásokat szerződtettek, több mint hatezer sztrájkoló tartja megszállva és nem engedi ki az 1800 új munkást, akiknek eleséget sem lehet vinni. A rendőrség gépfegyverekkel vonult fel és a szövetségi hadsereg 15 századát rendelték ki, mert félték, hogy a sztrájkolók megostromolják a gyárat. A városban igen nagy a rémület, mert a sztrájkolók több helyen megütköztek a rendőrökkel és az uccai harcokban igen sok sebesült volt.

Mincapolisba is nagy csapatteket rendelt a kormányzó. A szállító vállalatok sokezer teherautó sofőrje napok óta sztrájkol és bekerítve tartja a munkatelepeket, hogy sztrájkolók ne juthassanak be.

Újabb jelentés szerint tegnap Toledóban tovább folyt a zavargások. A sztrájkolók a gyárüzemekből kilépő sztrájkolókat megtámadták. Több helyütt véres közelharc volt számos súlyos sebesüléssel. A zavargók az ellenük kivezényelt nemzetőr osztagokat közpör alá vették s igyekeztek visszazorítani. A karhatalom parancsnoka előbb könnygázbombákkal próbálkozott, majd mivel ezeknek kívánt hatása elmaradt, sortűzet vezényelt a tömegre. Két újabb halálos áldozata és számos súlyos sebesültje van a sortűznek. A karhatalom ezután szuronyrohammal tisztította meg a nagyüzemek környékét a zavargóktól. A véres összecsapások összes halálos áldozatának száma tízre emelkedett. A milícia újabb csapattekeit irányították Toledóba.

Egyidejű jelentés szerint a toledói villamosüzemet megszállta a katonaság. A támadó munkásokat visszaverték. Mijután előbb a levegőbe sortűzet adtak. 100 letartóztatás történt.

Newyork, május 25. Az acélipar munkásai ultimátumot intéztek az acéltröszt elnökéhez, követelve szervekedési jogok elismerését. A munkaadók szervezete elutasítólag válaszolt. Az ultimátum június 10-én jár le és ha addig nem áll helyre a béke, úgy 100.000 munkás sztrájkba fog lépni.

## A MATT SELYEM DIADALA! PÁRIZSBAN és BÉCSBEN

GALLIA CLUJ, Str. Gen. Neculcea No. 2 (Kornis-utca)

az összes 1934. nyári modellek matt-selyemből készültek; a GALLIA felteges választékot mutat be a közönségnek az összes matt-selyemből amelyek ma Párizsban divatban vannak.

## Jenő főherceg vendégként tért vissza Ausztriába

Bécs, május 25. Az osztrák fővárosba visszatért Jenő főherceg, marsall a sajtó munkatársai előtt tette nyilatkozatában hangoztatja, hogy magánemberként tért vissza Ausztriába s örömet juttatja kifejezésre afelett, hogy élete alkonyát hazájában élheti le.

Egyidejű bécsi jelentés szerint a salzburgi érseki palota folyosóján robbanást okozott a merénylő személye ismeretlen. A Salzburghoz közeleső Molzban felrobbantottak egy virág- és ujságárus bódét. A tett elkövetésével kommunistákat gyanúsítanak. A Ried melletti Amsleitenben egy kilencéves fieska bádogdobozt vett fel az ucca porából, amely érintés után a kezében explodált. A fiú felszemét elvesztette és más súlyos sebeket is kapott. A hatóságok itt nemzeti szociálistákat vettek őrizetbe s utba indították őket a wöllersdorfi internáló táborba.

Egyidejűleg Bécsben a Ring közelében egy telefonfülke bombamerénylővel következtében a levegőbe repült. Több gyanús személyt letartóztattak. A nyomozás nagy erővel folyik.

Salzburgban a katolikus szervezetek gyűléseit robbanó petárdákkal megzavarták. A rendőrség több letartóztatást eszközölt.

Bécs, máju 25. Jenő főherceg tábor nagy ma délben látogatást tett Dollfuss kancellárnál és köszönetét fejezte ki a kancellár előtt visszatérésének lehetővé tételéért.

## Ötnapi elzárásra ítélte a törvényszék egy kolozsvári orvost, mert erőszakkal elszállította a házbérlő fejében adott butorokát

Cluj-Kolozsvár, május 25. Dr. L. G. ismert kolozsvári orvos lakást bérelt dr. Veress Ferenc orvosprofesszor házában. Egy idő múlva otthagya a professzornál bérelt lakást és mivel kiegyelvitellen házbérlő volt néhány butoradarost zálogba hagyott a házigazdánál. Veress dr. elfogadta a zálogot, mindaddig, míg dr. L. G. ki tudja váltani azokat. Egy nap dr. L. G. egy végrehajtó kíséretében megjelent volt házigazdájánál és elvitette a zálogban otthagytott butorokat, anélkül, hogy a tartozását kiegyelvitette volna.

Dr. Veress ezután ügyvédje dr. Pistiner útján bünyvdi feljelentést tett a bérlője ellen, melyet ma tárgyal a kolozsvári törvényszék Drágusan tanácsa. A tárgyalás folyamán dr. L. G. kijelentette, hogy szerinte jogában volt a butorokat elszállítani. Pastia ügyész ezzel szemben kérte a vádlott orvos megbüntetését. A bíróság végül is ötnapi elzárásra és 2500 lej büntetésre ítélte a vádlott orvost, melyet az ügyész és dr. Veres tudomásul vett, míg az elítélt orvos fellebbezett.

## RT

ottja lesz  
ban Olasz-  
enefele

órakor kezdődnek  
okj mérközések

rt a FIFA kong-

olt a FIFA 48-ik  
éves megnyitása,

ezek a Román  
Kolozsvárra

25. Mint már  
munkasolimpiászra,

ó ifjusági  
khez!

gyesület vezető-  
ágnak minél szé-  
sportolásra, meg-  
kosztályát, mely  
mellett már meg-  
raggbbor vezető-  
vezeték vezetőit,  
gaják minél na-  
részt az atlétik-  
ésében, mert a  
emiekén kívül fi-  
elmeztettek kell  
kosztály tréning-  
or, reggel 6-tól  
or klubban, Calea  
A havi tagsági  
ely mindenki szá-  
ésés az atlétikai  
rtóást, Csoportok  
ri 16, egyéni havi  
és kedden este  
aggbbor klubban

egyelemsértés  
csapat egyik leg-  
felfüggesztéssel

ntünő csatár-  
sónjátékos műkö-  
ai egyesületben,  
temesvárt profi



Comicipiului Cluj

de licitație

Comicipiului Cluj, publicat prin buna învoială a autorităților publice (M. O. 1931) pentru procurarea necesarelor camioanelor...

În ziua de 5 Iunie Comisia de Licitații (primaria) fiind invitată la data și ora fixată...

Se poate vedea în zilele 11-12 la Serviciul de Licitații (M. O. Decretul No. 24.)...

Monicipiului Cluj

RÓTÉSEK

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

Magyar, német és angol nyelvű kiadványok, amelyek a közérdeket szolgálják...

HIREK

Üzenet a dzsungelből

Pohos pasák és Jákobhangu Ézsauk hallalija még mindig fennen repked, lelki dzsungelbe kényszerül ezért minden igaz, tiszta eretnek.

A dzsungel sűrű, komor, homályos, de hite van és csodás jövője, a finom utak kényes ficsura futni fog még egyszer előle.

És futni fognak mind a szépszevű, de álnok, rókafelekü boncok, a dzsungel ajka szótalni is tud és le tud rázni minden koloncot.

A végső Amen villámzó szava a dzsungelben rejtőz, nem a tereken s ha betelt majdan a gomosz pohár: a Lélek lesz úr majd az életen.

Addig a dzsungel külön életét lépézzék kalóz, álszent álnokok: homályában mégis fény terem, mely mindeneken mégis győzni fog.

SALAMON LÁSZLÓ

Belga csendőrök harca egy Német országból emigrált kommunista csoporttal. Brüsszelből jelentik: Egy Német-országból emigrált kommunista csoport sátraktáborban lakott a belga határ közelében...

Angol nemzeti zarándoklat a munkanélküliek javára. Londonból jelentik: Június 1-től 14-ig hatalmas aranyú nemzeti zarándoklatot rendeznek Anglia székes-egyházaihoz, olyat, amilyenre a középkor óta még nem volt példa...

A torna, mint nevelési eszköz. A Hamburgi Szén vezetése alatt a 46 Str. Elnökség 10. szám alatti Montessori óvoda vasárnap délelőtt 11-kor tornaünnepély keretében fogja az Ujságíróklubban a tornát, mint nevelési eszközt bevezető előadásban...

Hadihajó vízi Amerikába a mesés cári kincsekért. Newyorkból jelentik: Már régóta be kellett volna zárni a csikágói világiállítását, de a városi tanács huzza-hússzítja, mert fél bevallani az óriási deficitet. Hogy pedig ürügyet találjon a kiállítás további nyitvatartására...

Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadság, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bélesztorna tartalmát gyorsan kiüríti...

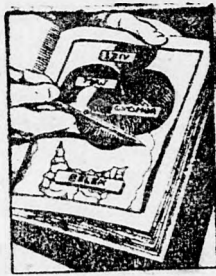
Belgium rádiummal törlesztő háborus adósságát Amerikának. Washingtonból jelentik: A pénzügyminiszter törvényjavaslatot terjeszt a kongresszus elé, amely megengedi Belgiumnak, hogy az Egyesült Államokba 10 millió dollár értékű rádiumot küldjön háborus adósságának törlesztésére...

Házasság. Spéter Sári és Neumann Zoltán f. hó 27-én d. u. 4 órakor tartják egybekelési ünnepélyüket a parisuccai zsidó templomban, melyre barátait és ismerőseiket ezuton is meghívják.

Bretan Miklós szerzői estje. Bretan Miklós hat dalt énekelt csütörtök este az Ujságíróklubban. Ady, Eminescu, Heine és Giszkalay versek szerepeltek a kitarító zenész szerzeményei között, aki ezuttal művészetének széles skálájú sokoldalúságát ismertette meg a szépszámu hallgatósággal...

Eljegyzés. Asknázy Jolán és dr. Katz Nándor Sighet jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

Egy sevuothi beszéd. Maramaroszigetről jelentik: Sevuoth második napján a szefárd hitközség templomában nagyhatalás ünnepi beszédet tartott dr. Danzig Samu főrabbi. A tágas templomot nagy közönség töltötte meg ebből az alkalomból. A főrabbi beszédében többek között a következőket mondotta: „A mai ünnepnek kettős jelentősége van. Sevuoth a kinyilatkoztatás ünnepe, az ünneplő nép szeméi azonban ma nemcsak a dicső múltba, Szinaj hegyéhez szállnak vissza, hanem oda koncentrálnak a Földközi tenger partszegélyére is, ahol a civilizált népek és nemzetek lobogói lengenek a taruhah pavilonjain és meghajlanak a zsidó alkotás nagysága előtt... Izrael letene nem a vezetőnek, a „Führer“-eknek nyilatkozta ki tanát, hanem a népnek. A palesztinai országépítés és a nemzeti megújulás is a nép alkotása... A Szentélyek elpusztultak, mert a hatalmat nem a nép, hanem a vezetők tartották kezükben. Ha azonban „Am Jiszráél chaj“ él a zsidó nép, élnek a tömegei és élnek a néplelekben rejlő erők, akkor csodákat művel Izráél. Ezt az erőt látjuk ma Erec Jiszráélben. A nemzetek és a népek lobogói, melyek a telavivi mintavásár pavilonjain lengenek. Sevuoth-ünnepén, a népek szólnak. Ilyen Sevuoth még nem volt a galut óta. Ebben a sevuothban a kinyilatkoztatás ereje él... Akkor, Szinaj hegyénél az Ur megparancsolta Mózesnek, hogy a kinyilatkoztatásra határozza el a népet és szentelje meg embereket. Mózes nem ezt tette: a hegyet határolta el és azt szentelte meg. Holott Szinaj nem a kinyilatkoztatás, hanem a nép avatta szentté, azzal, hogy: „Egyetemben felelt a nép és mondá: mindent megteszünk, amit az Ur mond nekünk.“ Ez volt akkor is és ez ma is sevuoth jelentősége. A nép alkotásai nemcsak egész Izráél, hanem ellenségeink figyelmét is Erec Jiszráél felé irányítják. A tóraadás pillanatában irják bölseink — meggyógyultak a vakok, a siketek, a bének, a némák, sőt a „sotim“-ok is. Az új időkben is voltak vakok, siketek és bének, kik nem látták, nem hallották és nem érezték az országépítés nagy ritmusát. Ma kinyílnak a szemek és újra felgyógyulnak a siketek és a bének, sőt még a „sotim“-ok is észre térnek... Isten szólott Mózeshez: „Menj a néphez és szenteld meg őket ma és holnap.“ Ma — ezek a szülők, holnap — ezek a gyermekek. Mindannyian mossák meg ruháikat, vessék le magukról a Galuth idegen köntöseit és tisztuljanak meg a zsidó ujjászületés levegőjében.”



A szervezet egészséges működése a belső tisztaságtól függ.



Nemcsak az egészség — a szépség is függ a rendes széklettől

Nagy a száma azoknak a nőknek, akiknek az arcukra foltoz, tele pattanásokkal. Befedik arcukat vastag krém és puderréteggel, de nem tudják, hogy a szép arcuk alapja a rendes széklelet.

Nemcsak a mindennapi, hanem a tökéletes kiürítés is fontos

Még a legégségségebb szervezet sem választ ki mindig tökéletesen és akkor, a legelső tünetnél, minden késedelem nélkül segítsen a beleknek, hogy feladatukat teljesíthessék. Artin az ideális hashajtó, ezek és ezek részesítik előnyben, mert hatása biztos és fájdalommentes. Ez a hashajtó nemcsak Romániában népszerű, hanem az összes nyugati államokban és Amerikában is.



Belső tisztaság — külső szépség

ARTIN

ÁRA lei 20.- 33.- 88.-

Dr. Wandor R.T. művek készítménye!

Dr. Radnay és neje Fényes Janka tánctanárok visszaérkezve külföldi utjukról tánctermükben Karolina-tér 2 szám alatt (Óvár) 26-án és 27-én, szombat és vasárnap este nagy táncbemutatót tartanak Kosszoru keretében, midőn a külföld legújabb és legnagyobb sikert aratót újdonságait fogják bemutatni, mint a már is világhírű Caricót, a legújabb formájú Angol-valcort, 1935-ös Tangót és Slowfoxot, stb. A bemutatón egyuttal a megjelent vendégeket tanítani fogják a mesterek a sok szép új táncra, mint ezt a fővárosok tesszik. Egyben ezuton hívják még a tánctanárok a sajtó képviselőit is a nagyérdekeségű bemutatóra.

Házasság. Dr. Herskovits Lajos fogorvos és Löwy Jolán Cluj, május 27-én tartják egybekelési ünnepélyüket a parisuccai templom udvarán. Minden külön értesítés helyett.

Szolnay Sándor festőművész és Szervatius Jenő szobrász képzőművészeti iskolájukat Regele Ferdinand 3. (I. emelet) alá helyezték át.

Egy gyenge pillanat címmel vetít új filmet máj 26-án a Royal-mozgó, Carole Lombard a szép szőke amerikai filmesillaggal a főszerepben. A modern filmkénel megszokott szerelem közül forog a film meséje. Egy léha mulatózó amerikai milliomos fián keresztül igyekszik bemutatni a film az amerikai gazdag aranyifjuság életét, aki az életből csak szórakozást és semmivést ismer és akbt végül a szerelem ébreszt jobb belátásra az eddigi életmódjával szemben.

Rendőrségi hírek. Vargyas József 43 éves kocsiifonyozó tegnap este felakasztotta magát és meghalt. Tettemek oka: nyomor. — A rendőrség csirkelepásért letartóztatott egy csavargót, aki kihallgatásakor a Popa Vargógy nevét mondta be. A személyazonosságát megállapító hivatalban azonban az ujjlenyomatáról felismerték és megállapították, hogy eredeti neve Colletti Stefan, aki a mult telen szökött meg a kolozsvári ügyészség fogházából. Visszaszállították a börtönbe, ahol előbb régi büntetését kell letöltenie és aztán áll ujra a törvény szék elé.

Mizrahi fagyaltudlutan. Folyó hó 27-én, vasárnap rendezi meg a kolozsvári Mizrahi ifjuság nagyszabású műsoros fagyaltudlutanját, melyre vendégeket szivesen lát a rendezőség. A rendezvény célja szegénysorsu tagjaink nyári táborozásának elősegítése.

Eljegyzés. Weisz Edithet Oradeáról eljegyezte Binder Ignác Simleul Silvaneii. Minden külön értesítés helyett.

Elena Cojonei Antonu, az ismert kiváló művész nő képiállítását a vármegyeház ügytermében ma, május 26-án szombaton este fél 9 órakor nyitja meg hangversenyyel egybekötve. A hangverseny a diszteremben lesz.

A budapesti tornászvilágbajnokságok gyakorlatainak bemutatója Kolozsvárt. Folyó hó 27-én, vasárnap délután 5 órakor, az Unitarius Kollégium udvarán, nagyszabásu tornabemutatót rendez a KKASE, a besztercei Református Leány-szövetség csapatainak részvételével. A csapatok bemutatják mindazon gyakorlatokat, amelyekkel a budapesti tornászvilágbajnokságon résztvesznek. Az ünnepeily jövedelme a csapat kiutazási költségeire megy és így az egyesület minden tornaszerező ember pártfogását kéri. Beléptidij 30, 20, és 10 lej.

Gyomor és bélhurut, az emésztés hiányossága, erős bomlási és erjedési folyamatok a gyomor-bélhuzamban, bélbaktérium- és gyomorsavtúlterengés az enyhe természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által legtöbbször rövidesen megszűnnek.

Földi Mihály: A esábitó. A magyar irodalom élő jelesei közül kimagaslik Földi Mihály izmos tehetségű alakja. Műveiben nemcsak az érdekes és izgalmas mesészövev, plasztikus jellemábrázolás, hanem a gondolatok mélysége és az egész koncepció világnézeti magaslata dominál. Ragyogó szerelmi regény „A esábitó” és mégis súlyos a benne lüktető minőségoktól. A regény új propaganda kiadása vászonkötésben a korábbi 320 lej helyett, most 80 lejért kapható, az Uj Kelet könyvosztályában, az összeg és portó-költség előzetes beklüdeése mellett vagy utánvétell.

# UJ KELET *Legújabb hírek*

## Oriási felháborodás Ausztriában a szászegő Frauenfeld müncheni ünnepeltetése miatt

Bécs, május 25. Az osztrák főváros lakossága a müncheni rádióból értesült arról, hogy az osztrák nemzeti szocialista párt volt vezére, Frauenfeld Alfred Eduard sikeres szökése után szerencsésen megérkezett a bajor fővárosba. Vele együtt szökött meg Ausztriából az osztrák nemzeti szocialista párt volt országos felügyelője, Neumann József is. Az osztrák közvélemény a legnagyobb felháborodással fogadta a müncheni rádió bejelentését s az izgalmakat az a körülmény is fokozta, hogy Frauenfeldet nagy ünnepségekkel fogadták Münchenben, megfelelő keze arról, hogy az osztrák nemzeti szocialista vezér csak a becsületes szentségének megszegésével tudta kijátszani az osztrák hatóságokat. A Wiener Zeitung, az osztrák kormány hivatalos lapja vezércikkben foglalkozik Frauenfeld szökésével és megvetéssel ír erről az eljárásról, amely Ausztriában egészen szokatlan. A lap közli, hogy az osztrák hatóságok a történet után nem adnak többé hitelt a nemzeti szocialisták becsületeszavának és éppen ezért valamennyi nemzeti szocialistát, akik becsületeszavát ellenében szabadlábra helyezték, ismét internálják. A tegnapi nap folyamán egymásután tartóztatták le a becsületeszavát ellenében szabadlábra helyezett nemzeti szocialista vezetéseket és ismét bezárították őket a wöllersdorfi internálótáborba.

## Az Országos Ortodox Zsidó Iroda közgyűlésén tiltakoztak a kinevezett interimár hitközségi vezetőségek ellen

Cluj-Kolozsvár, május 25. Az ortodox Zsidó Országos Iroda két napon át ülésezett Wesel Albert főrabbi vezetése mellett Kolozsváron. Az első napon a központi bizottság a költségvetést és a folyó ügyeket tárgyalta, amelyek során néhány hitközségi belső konfliktust intéztek el, így a zsidói hitközségi vizsolyt is, amelyet választott bróság fog végleg elintézni.

A következő napon a képviselőtestület foglalkozott a zárszámadás felülvizsgálásával és megadta a felmentvényt. Kimagasló határozata ennek a gyűlésnek az ortodox hitközségek saját autonómiájuk megővése érdekében történt döntvénye volt. Kimondták, hogy abban az esetben, ha valamelyik községben nem a zsidó hagyományok és hitközségi szervezeti szabályzatok szerint ültetnének be vezetőket, akkor az új kinevezett vezetőségek rituálékra vonatkozó intézkedését a hívek nem tartoznak respektálni. Ebben a tekintetben a legutolsó legálisan választott előjáróság illetékes. Ugyanez az előjáróság intézkedik a város területén kívüli rituális vágtatások és huszbehozatal dolgában.

A közgyűlés hódoló táviratot küldött a királynak és a kormánynak.

## Amikor a tribünről akarják eldönteni a bajnokság kérdését

Futball és antiszemitizmus

Bucuresti Bukarest, május 25. Vésznapra volt kitéve a bukaresti kerületi bajnokság döntő futballmérkőzése a Sportul Studentesc és a Makabi között. A mérkőzés azonban a hatóságok betiltották, mert azt az értesülést szerették, hogy bizonyos elemek antiszemita tüntetést készítenek elő arra az esetre, ha a Makabi győzne.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Irodája, Cluj, Strada Baron I. Pop 18. Telefon: 9-77.

## Cenzurat

## Hiller elnök és kancellár lesz egy személyben?

### Riasztó hírek Hindenburg betegségéről

Hága, május 25. Hindenburg betegségéről a külföldön riasztó hírek terjedtek el. A rotterdami Maasbode berlini tudósítójának távirata alapján közli, hogy a német birodalmi kormány törvényt dolgozik ki, amely az elnök és a kancellár tisztét Hitler Adolf személyében egyesíti. Göring alkancellár lesz és Potsdamban fog székelni. Pápen pedig Párizsba megy nagykövetnek. Berlini illetékes helyen kijelentették, hogy ilyen tervekről semmit sem tudnak és hogy „Hindenburg elnök

egészségi állapota kielégítő”.

Berlin, május 25. Mára volt kitéve a török nagykövet kihallgatása a birodalmi elnöknel, de az audienciát el kellett halasztani, mert Hindenburg elnök még mindig Sauerbruch tanár orvosi kezelése alatt áll. Az elnöki palotából közlik, hogy a belga királyi követséget, amely az új király trónralépését fogja hivatalosan bejelenteni, a hét végén mégis fogadni fogja a birodalmi elnök.

## Az új bolgár rezsim két hónap alatt meg akarja teremteni Bulgária és Jugoszlávia teljes kibékülésének előfeltételeit

### Megkötötték a bolgár-jugoszláv kereskedelmi egyezményt

London, május 25. A Reuter távirati iroda belgrádi jelentése szerint jugoszláv hivatalos körökben bíznak abban, hogy az új bolgári rezsim két hónapon belül megteremtí azokat az előfeltételeket, amelyek Bulgária és Jugoszlávia teljes kibéküléséhez és jövőbeli együttműködéséhez szükségesek. A szófiai Georgieff-kormány erős kézzel likvidálja máris a macedonok mozgalmát s ezzel megadja a lehetőséget annak, hogy a két ország kormányfőit tárgyalásztalhoz ülhessenek s a béke és barátság szellemében új kapcsolatokat teremtenek.

Genfi jelentés szerint még nem tudni, Bulgária csatlakozni fog-e a Balkán-paktumhoz, de annyi bizonyos, hogy a Georgieff-kormány ösztönösen óhajtja a kibékülést és az együttműködést Jugoszláviával. A békéltetés szelleme hatja át a kormányt s ezt a gyorsan megkötött jugoszláv-bolgár kereskedelmi szerződés is dokumentálja.

A Giornale D'Italia a bulgáriai eseményekkel kapcsolatos cikkében megállapítja, hogy az új bolgár rezsim erősen érezheti magát, ha megkezdte a számolást a macedonokkal, akik a lakosság egyharmadát teszik ki s harcos szellemük mes-

szre kiemelkedik a környező népfajok közül. A macedon kérdés likvidálása régi követelése Jugoszláviának s az új kormány a jelek szerint az új orientáció vállalásakor bevezető lépésnek szánja a macedonok letörését célzó, Jugoszláviának tetsző intézkedéseket.

Párizs, május 25. Szófiaiban tegnap ünnepelték Szt. Cyrill és Method ünnepét, akik a tanulóifjúság védőszentjei. Boris király és Giovanna királyné — mint a lapoknak jelentik — lassan haladó nyitott gépkocsin a székesegyházhoz hajtottak az istentiszteletra. Közben az utcán elhelyezkedett nagyszámú közönség lelkesen ültette az uralkodópárt. Az istentisztelet után a király és a királyné visszatértek a palotába s annak erkélyéről nézték végig a tanulóifjúság díszfelvonulását.

Belgrád, május 25. A megkötött bolgár-jugoszláv kereskedelmi egyezmény a legtöbb kedvezmény nyújtásának elvén épül fel. Első részében tarifális rendelkezéseket, második részben állategészségügyi megállapodásokat tartalmaz. Ma aláírták a két jegybank közötti megállapodást is a két ország fizetési forgalmának lebonyolításáról is.

## A párizsi szovjetkövetség általános kelet- és délkelet-európai Locarno tervét készíti elő

### Nem tűzhető ki a saarvidéki népszavazás időpontja

Bécs, május 25. A Neugierkeitsweltblatt Genfen át azt az értesülést szerezte, hogy a párizsi szovjetkövetség előkészíté a Litvinov számára az általános kelet- és délkelet-európai Locarno tervét. Még nem tudni, hogy az elzárny és a szovjet elismerésére irányuló tárgyalások mikor lépnek a megvalósulás stádiumába.

Egyidejű genfi jelentés szerint kevés lehetőség mutatkozik abban az irányban, hogy a saarvidéki népszavazás időpontja kitűzhető legyen, mert nem sikerült a diplomáciai tárgyalásokon egymáshoz közelíteni az ellentétes álláspontokat. Német részről változatlanul ragaszkodnak ahhoz, hogy garanciákat csak abban az esetben hajlandók vállalni a Saarkérdésben, ha a tanács eleget tesz a békeszerződés betűjé-

nek s kitézi a népszavazás időpontját. Ugy hírik, hogy Franciaország sem enged ellentétes álláspontjából.

Párizsi jelentés arról számol be, hogy hogy a sarrelouisi incidens élénken foglalkoztatja a francia sajtót és a politikai köröket. Az ügyet a Népszövetség elé fogják terjeszteni.

Párizs, május 25. Lebrun köztársasági elnök jelenlétében államtanács volt Párizsban, amelyen Barthou külügyminiszter beszámolt a legutóbbi népszövetségi tanács ülésének eseményeiről és a francia népszövetségi delegáció által folytatott eszmecserekről. A kormány ezután megvitatta annak az expozéban a tartalmát, amelyet a külügyminiszter a törvényhozás külpolitikai vitájában elmond a

aktuális világpolitikai problémákról. Az államtanács végezetül megvitatta és elfogadta a pénzügyi reformot.

Az államtanácsal egyidejűleg a francia kamara pénzügyi és hadügyi bizottságai ülésükön tárgyalták a honvédelmi célokra a kormány által kért póthiteleket, amelyekkel a keleti határvidéken újabb erődíjat építtetnek ki s különösen megerősítik a saarvidéki határt. A bizottságok megszavazták az 1.3 milliárdos póthiteleket.

Párizs, május 25. Az Echo de Paris a saarbrückeni bányagazgatási okmánylopás és a saarlouisi franciellenes tüntetésekkel kapcsolatban újlag követeli, hogy a Népszövetség rendeljen ki nemzetközeli rendőrséget a Saarvidékre, mivel a jelenlegi rendőrség a német jobboldali szélsőségesek bűntársául szegődött.

A Matin értesülése szerint a francia kormány az okmánylopások ügyében nem fordul panaszirattal a Népszövetséghez, hanem átengedi a kezdeményezést a saarvidéki bányagazgatásnak és mindössze arra fog szorítkozni, hogy a Saar-terület népszövetségi kormánybizottságának írásban figyelmébe ajánlja az utóbbi napok eseményeit.

## Fiquet párizsi polgármester Bukarestben

### A párizsi polgármester impressziói a bolgár eseményekről

Bucuresti Bukarest, május 25. Fiquet párizsi polgármester ma délelőtt megérkezett Bukarestbe. Az északi pályaudvaron nagyszámú közönség várta és Franciaország eljénzésével fogadta. Donescu primár kérdésére, hogyan utazott, Fiquet ezt felelte: Csodás utam volt, egyébként itt úgy érzem magam, mint odahaza. A sajtó képviselőinek a francia polgárok és újságírók üdvözlését tolmácsolta. Majd elmondta, hogy Belgrádban, Szófiaiban, Athénben, Ankarában és Szambulban járt és mindenütt nagy rokonszenvvel fogadták. Az az impressziója, hogy a Kelet összes fővárosai gyorsan elnyugatiasodnak. A bolgár forradalomról is beszélt és elmondta, hogy épp Szófiaiban volt, amikor az események lejátszódtak. Tanuja volt a Mussanoff-kormány utolsó napjainak, amikor mindenütt ünnepelték a miniszterelnök. Este Operában voltam, mint a Mussanoff-kormány vendége, másnap reggel már új kormány alatt ébredtem fel. Este Mussanoff miniszterelnökkel, másnap reggel Gheorgieff miniszterelnökkel találkoztam Boris királlyal. Az utóbbi egyébként kihaltak voltak, jó hogy nem ontottak vért.

Fiquet tiszteletére a főváros tanácsa ma délután fél 6-kor díszülés volt a központi váróházban. A vendég azután a nemzeti munka kiállítását látogatta meg. Holnap a párizsi polgármester kihallgatáson jelenik meg a királynál, aki ehébre is meghívta.

## 166 kilométeres óránkénti sebességet ért el az amerikai keleti vasutársaság sin-Zeppelinje

Neyork, május 25. Az amerikai keleti vasutársaság Zephir nevű sin-zeppelinje a csikágó-fordwymi közötti útvonalon első próbatúráján 166 kilométeres óránkénti sebességet ért el. A szerelvény súlya 85 tonna utasok nélkül. A két város közötti távot a sin-Zeppelin, melynek kocsijai teljesen alumíniumból vannak, 1 és háromnegyed óra alatt futotta be.

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya május 27-én, vasárnap gyalogkirándulást rendez Kolozsvár környékére. Indulás reggel fél 8-kor a Haggibbor klubtól, Calea Victoriei 10. Vendégeket szívesen lát a szakosztály vezetősége.

A Haggibbor Turisztikai Szakosztálya június 8, 9, 10 és 11-én négynapos kirándulást rendez a Gyilkos tóhoz Kolozsvár—Marosvásárhely—Szovata—Gyilkostó—Borszék—Szászrégen—Kolozsvár útiránnyal. Érdekődni és jelentkezni csak a Haggibbor klubban lehet, Calea Victoriei 10, első emelet.

Taxa postala plátite in nun No. 224713-92

16. Telefon: 9. Havonta 110, évesre 600, egész földre: Havonta félre 12, egész detések díjazat KELET az asidóság egyet keink utányo rás megjelölés

## A Tatar

## Az Avere

Bucuresti Bukarest, május 25. Tegnap esti számunkon arra, hogy komoly nehézségek vannak a helyettesítési ügyekben, amelyek könnyű végződhetnek. Azok az emberek, akik a politikai helyzetben nem bírnak, a politikai helyzet után végleg kint lehet. Ezen — megbízható p

## Mi

Politikai körök sággal fogadták a híreket, még le sem vették, mel azt, hogy a s a közvélemény kerézdett liberál reggel kapcsolat eltávoznia helye Ezek a körök manybukasna esefben nem

Azon feül a b kormányuralom ne be, ami kife gyakorlatna ked vanvaló, hogy e a politikai álla nak kifejezői zóli.

E pillanatban polgármestere, közepette fogad fon egy belga uralkodó előtt, tudomására Lip pesét. Ezenfelül rescu asszony l a krízis egy-két bitásához.

Mint tegnapi kormányválság, a törzstiszt szolgálatot ok 1600 törzstiszt randumot ter amelyben tiltak gyan a május 1. Egyesek azt hit tábornok hadüg sek referenséne nyos, az elől reparálásával e azonban, egyelő formula nem a minálására, va tül vihető bizn nak szükségess verzió, amely s kapcsolatosan a tavian lapjában rnt a Hunyad t száerkező Tatar törtökn több pályaudvaron. egy szolt Tatar

— A helyzet ta telefonon, ho audiencián... 10 nak ott, ahol lennie. Tisztázi